

ОТГОВОРИ

от съдия Стою Згуров-кандидат за
член на ВСС от професионалната
квота, на въпроси поставени от
**Сдружение на администрацията в
органите на съдебната власт**

ВЪПРОС №1: *Какво място отреждате на съдебната администрация в управленската политика на ВСС? Кои приоритети за нейното развитие бихте отстоявали през мандата си?*

ОТГОВОР:

Съдебната администрация е важна част от кадровия ресурс на съдебната система и ключов фактор за осъществяването на правосъдието в страната. Със сигурност проблемите, свързани с функционирането на съдебната администрация, ще ангажират сериозно вниманието на бъдещите членове на ВСС. По тази причина считам, че тя ще заеме своето достойно място в управленската политика на съвета.

Разбира се, приоритет пред работата на бъдещия ВСС според мен са въпросите, свързани с отстраняването на чувството за несправедливост у самите магистрати — т.е. тези, касаещи независимостта им, кариерното израстване, атестирането и равномерната натовареност. Наред с това обаче е необходимо да се обърне сериозно внимание и на трудностите, които изпитват органите на съдебната власт при обезпечаването на нормалното си функциониране чрез добре подготвени, квалифицирани и мотивирани служители. В тази връзка бих набелязал следните приоритетни теми за развитието на съдебната администрация: систематично повишаване на квалификацията на служителите, изграждане на професионална административна структура, повишаване на доходите (най-вече чрез стимули за добре свършена работа) и осигуряване на по-добри условия на труд.

ВЪПРОС №2: *Бихте ли подкрепили започнатата инициатива за цялостна реформа на съдебната администрация и обсъждането на разработените предложения във ВСС? Каква роля според Вас трябва да има Съветът в този процес?*

ОТГОВОР: Бих подкрепил инициативи за реформа на съдебната администрация, макар да не съм убеден доколко е необходимо тя да бъде цялостна. Същевременно заявявам готовност да участвам в обсъждането на разработените от сдружението предложения. Предвид правомощията на ВСС по чл. 342, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ, както и тези на СК на ВСС по чл. 30, ал. 5, т. 5, т. 6 и т. 8 от ЗСВ, ролята на съвета в тези процеси следва да бъде водеща. За целта към съответните колегии са създадени и би следвало да бъдат сформирани отново комисии по съдебна администрация. Техен приоритет трябва да бъде именно работата по тези въпроси, като внасят в колегиите мотивирани предложения за съответните промени и оптимизации.

ВЪПРОС №3: *Подкрепяте ли обща методика за измерване на административната натовареност, която отчита реалните функции, сложността на работата и спецификата на отделните органи? Как резултатите следва да се използват при определяне на необходимите щатове и какви гаранции са нужни срещу съкращения без предварителен анализ?*

ОТГОВОР: Подкрепям изготвянето и прилагането на подобна обща методика за измерване на натовареността на администрацията. Резултатите от това измерване следва да дадат възможност на членовете на ВСС да вземат информирани решения относно щатната численост на служителите в отделните органи на съдебната власт, както и по отношение на изплащането на допълнителни възнаграждения в най-натоварените звена и на конкретни служители в страната.

ВЪПРОС №4: *Подкрепяте ли общи стандарти за организационните структури и осъвременяване на правилниците за съдебната администрация? Как следва да се съчетаят единните изисквания със спецификата на отделните органи и минималните функции, които всяко звено трябва да изпълнява?*

ОТГОВОР: Доколкото е възможно да има общи стандарти за различните организационни структури, подкрепям въвеждането на такива, но смятам, че и понастоящем те фигурират в ПАС. Последното изменение на ПАС е от 2025 г., но тъй като възникват нови обстоятелства, свързани с дигитализацията и работата на администрацията, правилниците следва да се осъвременяват своевременно. Как точно ще се съчетаят единните изисквания със спецификата на отделните органи, е въпрос на нормативна техника. Принципно общите стандарти следва да регламентират универсални правила, относими към всички служители, докато по отношение на всяко отделно звено или длъжност трябва да бъдат предвидени съответните специфични критерии.

ВЪПРОС № 5: *Каква е позицията Ви за единен класификатор на длъжностите в органите на съдебната власт, основан на съпоставими функции, компетентности и отговорности? Кои промени в длъжностите и изискванията за заемането им смятате за най-необходими?*

ОТГОВОР: Мнението ми е, че би било добре да се изготви и приеме единен класификатор на длъжностите в органите на съдебната власт. Настоящото съответно прилагане на общия Класификатор на длъжностите в администрацията не отчита специфичните функции, отговорности и компетентности на служителите в съдебната система. Що се отнася до изискванията за заемане на длъжностите в съдебната администрация, към момента не идентифицирам необходимост от промени в тях или в самите структури на длъжностите.

ВЪПРОС №6: *Какъв модел на възнагражденията бихте отстоявали, за да се постигне справедливо заплащане при съпоставими функции и отговорности в различните органи и нива на съдебната власт? Как следва да се отчитат натовареността, квалификацията, съвместяването на длъжности и допълнително възложените задачи?*

ОТГОВОР: Моделът на заплащане при съпоставими функции и отговорности следва да остане същият като сега прилагания. Същевременно членовете на ВСС трябва да отстояват пред Народното събрание и министъра на финансите бюджет, който да осигурява ежегодно актуализиране на възнагражденията в системата, при отчитането на инфлационните процеси и размерът на средната работна заплата в бюджетната сфера. Натовареността на служителите следва да се превърне

в ключов индикатор за изплащането на допълнителни възнаграждения (поне два пъти годишно) в най-натоварените звена. По този начин ще се преодолее текучеството на кадри в тези органи, като се задържат обучените служители и се осигури безпрепятствено привличане на нови, при възникването на съответната необходимост.

ВЪПРОС №7: *Какви мерки бихте подкрепили за привличане и задържане на подготвени съдебни служители, особено в звената с висок кадрови дефицит? Какви възможности за професионално израстване и доброволна мобилност между органите следва да бъдат създадени?*

ОТГОВОР: Както посочих по-горе, според мен най-работещата мярка за привличането и задържането на подготвени съдебни служители е изплащането на допълнителни възнаграждения за натовареност. Обикновено именно ниските доходи и прекомерният обем от работа са причините, поради които тези кадри напускат системата или се преместват в по-слабо натоварени органи на съдебната власт. Не смятам, че за преместването на служител от един орган в друг е необходимо да се създават специални правила. Всеки е свободен сам да избере къде желае да работи, като има възможността да кандидатства за съответната длъжност, която иска да заеме.

ВЪПРОС №8: *Как трябва да се промени оценяването на съдебните служители, за да отразява действителното изпълнение и да подпомага професионалното им развитие? Подкрепяте ли общи правила и методика за атестиране, свързани с практически първоначални и продължаващи обучения?*

ОТГОВОР: Смятам, че както и досега, оценката за работата на служителя следва да се дава от съответния магистрат, с когото той работи, както и от административния секретар и преките му ръководители. Тази оценка трябва да се извършва съобразно единна методика. Необходимо е също така да се организират повече практически обучения за служителите, включително без откъсване от работния процес — например на място в сградата на съда или в онлайн формат.

ВЪПРОС №9: *Как ВСС следва да оценява въздействието на електронното правосъдие върху труда на съдебните служители? Какви промени са необходими във функциите, длъжностите, обучението и*

техническото обезпечаване, за да се намали дублирането на хартиени и електронни дейности и да се отчете възникващата нова работа?

ОТГОВОР: Въвеждането на електронното правосъдие действително представлява сериозно предизвикателство за системата. Все още не е налице пълна готовност за дигитализиране на всички процеси, но тенденцията категорично води натам. По тази причина е необходимо провеждането на постоянни и ефективни обучения на служителите за работа с новите системи, както и осигуряването на съвременна техника, която да е максимално пригодна и да щади здравето на работещите с нея. Належащо е и постепенното внедряване на AI агенти, които да осъществяват дейностите по анонимизиране на съдебните актове, да транскрибират звукозаписите от заседанията в текст и да конвертират текстови файлове в различни формати. Това цялостно ще облекчи ежедневната работа на съдебните секретари, деловодители и съдебни помощници.

ВЪПРОС №10: *Каква е позицията Ви за статута, функциите и професионалното развитие на съдебните и прокурорските помощници? Необходими ли са общи стандарти за тяхната работа и ясни граници между помощната дейност и правомощията на магистратите?*

ОТГОВОР: Смятам, че статутът и функциите на съдебните и прокурорските помощници са достатъчно детайлно уредени в чл. 244–248 от ЗСВ, за да е необходимо изготвянето на специални общи стандарти за тяхната работа. В разпоредбата на чл. 246а от ЗСВ изчерпателно са посочени дейностите, които те трябва да извършват, и от тях ясно личи, че функциите им са само спомагателни, а не заместващи правомощията на самите магистрати. Евентуалната поява на частни случаи или трудности при разграничаването на работата, която вършат помощниците, от тази на магистратите, не е основание за допълнително нормативно регулиране на този въпрос.

ВЪПРОС №11: *Какъв постоянен механизъм за участие на съдебните служители и техните професионални организации бихте подкрепили при подготовката на решения, които засягат работата и статута им? Как техните предложения и практически опит следва да бъдат отчитани от ВСС?*

ОТГОВОР: Смятам, че съществуващият понастоящем Граждански съвет към ВСС предоставя постоянен механизъм за участието на професионалните организации на служителите при подготовката на решения, които засягат работата и статута им. Не намирам за необходимо създаването на механизъм за пряко участие на всеки отделен служител в подготовката на решенията, които ВСС възнамерява да вземе. Достатъчна е възможността професионалните организации да участват в тези обсъждания, излагайки своите предложения, препоръки и възражения. Разбира се, всяко мотивирано предложение, отправено от служител или служители в съдебната власт до ВСС, трябва да бъде разгледано и обсъдено най-малко в съответната комисия към съдийската или прокурорската колегия.

ВЪПРОС №12: *Кои конкретни действия за съдебната администрация сте готови да предложите или подкрепите през първата година от мандата си? В какви срокове и по какви резултати съдебните служители ще могат да оценят изпълнението на тези ангажименти?*

ОТГОВОР: Възнамерявам да работя по изготвянето на правила за определяне на степента на натовареност на съдебните служители, както и за въвеждането на механизми, чрез които на най-натоварените от тях регулярно — поне два пъти годишно — да се изплащат допълнителни възнаграждения. Освен това бих искал да стимулирам провеждането на повече практически обучения, включително за работа с електронни системи. Те следва да се организират не само в НИП, но и без откъсване от работния процес — на място в самите съдилища или в онлайн формат. Смятам, че резултатите от реализирането на тези мои намерения ще бъдат осезаеми за служителите още след първата година от мандата на новия ВСС.

С уважение: Stoyu
Hristov
Zgurov

Digitally signed
by Stoyu Hristov
Zgurov
Date: 2026.10.08
10:17:11 +03'00'